

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

1 ปัจจัยความเสี่ยง

การลงทุนในหุ้นของบริษัทมีความเสี่ยง ปัจจัยความเสี่ยงที่ระบุไว้ในเอกสารฉบับนี้อาจส่งผลกระทบต่อ บริษัทและมูลค่าหุ้นของบริษัท ทั้งนี้อาจมีปัจจัยความเสี่ยงอื่น ๆ ที่บริษัทยังไม่อาจทราบได้ และอาจมีปัจจัยความเสี่ยงบาง ประการที่บริษัทเห็นว่าไม่มีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัทในขณะนี้ แต่ในอนาคตอาจกลายเป็นปัจจัยความเสี่ยงที่อาจ ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัทได้ ปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ เหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ รายได้ ผลกำไร สินทรัพย์ สภาพคล่อง แหล่งเงินทุน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท ดังนั้น ก่อนตัดสินใจลงทุนผู้ลงทุนควรใช้ วิจารณญาณอย่างรอบคอบในการพิจารณาข้อมูลในเอกสารฉบับนี้และปัจจัยความเสี่ยงทั้งหมดที่อาจจะส่งผลกระทบต่อบริษัท โดยไม่จำกัดเพียงปัจจัยความเสี่ยงที่ได้กล่าวไว้ในเอกสารฉบับนี้เท่านั้น

บรรดาความเห็น การคาดการณ์ การประมาณการ ความประสงค์ หรือเจตนารมณ์ของบริษัทที่ปรากฏอยู่ในเอกสาร ฉบับนี้ ซึ่งในบางกรณีอาจใช้คำว่า “มีแผนการ” “ประสงค์” “ต้องการ” “คาดว่า” “เห็นว่า” “เชื่อว่า” “ประมาณ” “อาจจะ” “ควร จะ” หรือ “จะ” หรือคำหรือข้อความอื่นใดในทำนองเดียวกัน เป็นคำหรือข้อความที่บ่งชี้ถึงสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งมีความ ไม่แน่นอน และในความเป็นจริงแล้วสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะไม่เกิดขึ้นตามที่ได้กล่าวไว้ก็ได้

1.1 ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับบริษัทในการดำเนินกิจการในระยะยาว

1.1.1 ความเสี่ยงจากการตีความมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และความเสี่ยงจากการ แก้ไข พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาความเสี่ยงจากการตีความมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ ความเสี่ยงจากการแก้ไข พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ดังที่จะกล่าวต่อไปข้างล่างนี้ ผู้ลงทุนควรพิจารณาโครงสร้าง การถือหุ้นของกลุ่มบริษัทตามที่ระบุไว้ในส่วนที่ 2 ข้อ 2.2 – โครงสร้างการถือหุ้นในกลุ่มบริษัทประกอบด้วย

การประกอบธุรกิจของบริษัทตกอยู่ภายใต้ข้อจำกัดการถือหุ้นของคนต่างด้าวภายใต้ พรบ. การประกอบธุรกิจของคน ต่างด้าว เช่นเดียวกับบริษัทอื่นอีกจำนวนมากในประเทศไทย การแก้ไข พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งเป็น กฎหมายที่กำหนดข้อจำกัดการถือหุ้นของคนต่างด้าว รวมทั้งการพิจารณาตีความบทบัญญัติของ พรบ. การประกอบธุรกิจของ คนต่างด้าว อาจทำให้บริษัทกลายเป็น “บริษัทต่างด้าว” หรืออาจถูกพิจารณาว่าเป็น “บริษัทต่างด้าว” แล้วแต่กรณี ซึ่งกรณี ดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัท โดยอาจทำให้การประกอบกิจการของบริษัทรวมทั้งรายรับและผล กำไรของบริษัทได้รับผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญ

อนึ่ง บริษัทและ บจ. ดีแทค เนทเวอร์ค (ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท) อยู่ภายใต้ข้อจำกัดการถือหุ้นของคนต่างด้าว ตาม (1) พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติร่างแก้ไข พรบ. การประกอบธุรกิจของ คนต่างด้าวไปเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2550 (2) พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และ (3) สัญญาร่วมการงาน บริษัทได้ วิเคราะห์ผลกระทบจากการแก้ไข พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดข้อจำกัดการถือหุ้นของคน ต่างด้าว รวมทั้งการพิจารณาตีความบทบัญญัติของ พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ต่อการประกอบธุรกิจ โทรคมนาคมของบริษัทแล้ว จึงมีความเห็นดังต่อไปนี้

(1) พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

- คำนิยามของ “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัทตามที่ระบุไว้ในส่วนที่ 2 ข้อ 2.2 – โครงสร้าง การถือหุ้นในกลุ่มบริษัท บริษัทไม่ถือเป็นคนต่างด้าวตามคำนิยามของ “คนต่างด้าว” ที่กำหนดไว้ในมาตรา 4 แห่ง พรบ. การ ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เนื่องจากผู้ถือหุ้นข้างมากของบริษัทเป็นบุคคลสัญชาติไทย

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

อนึ่ง มาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ได้ให้คำนิยาม "คนต่างด้าว" ว่า หมายถึง

- (1) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
- (2) นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย
- (3) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้ (ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) หรือ (2) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) หรือ (2) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น (ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (1)
- (4) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น

- ผู้ถือหุ้นแทน (Nominee)

บทบัญญัติเกี่ยวกับการถือหุ้นแทนหรือ "nominee" นั้นเป็นไปตามมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งกำหนดห้ามมิให้บุคคลสัญชาติไทยถือหุ้นแทนหรือกระทำการแทนผู้ถือหุ้นต่างด้าวโดยมีวัตถุประสงค์ในการเลี่ยงข้อจำกัดการถือหุ้นของคนต่างด้าวตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

แม้ว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้ กระทรวงพาณิชย์ได้ทำสรุปความเห็นของกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องการถือหุ้นแทนในคดีของ บจ. กุหลาบแก้ว (ซึ่งคดีดังกล่าวกำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) และอาจดำเนินการกับบริษัทอื่น ๆ เพิ่มเติม ซึ่งกระทรวงพาณิชย์เห็นว่ากระทำความผิดตามมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว อย่างไรก็ตามในขณะนี้ยังไม่มีแนวทางการตีความหรือเงื่อนไขในการพิจารณาที่ชัดเจนและเป็นทางการว่าการถือหุ้นในลักษณะใดจะถือว่าเป็นการถือหุ้นแทนหรือ "nominee" เนื่องจากยังไม่เคยมีคำพิพากษาของศาลในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ การพิจารณาว่ามีการกระทำความผิดอาญาตามมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว จะต้องมีความวินิจฉัยชี้ขาดของศาลเป็นที่สุด ซึ่งหากผู้ถือหุ้นของบริษัทถูกพิจารณาว่ากระทำการถือหุ้นแทนผู้ถือหุ้นต่างด้าวอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กรณีดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อบริษัท โดยบริษัทอาจถูกพิจารณาว่ามิได้มีสถานะเป็น "บริษัทไทย" แต่เป็น "บริษัทต่างด้าว" ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งกรณีดังกล่าวอาจมีผลทำให้บริษัทอาจถูกบอกเลิกสัญญาความร่วมมืองานและมีผลทำให้บริษัทไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

- ร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

คณะรัฐมนตรีเมื่อคราวการประชุมเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2550 และวันที่ 10 เมษายน 2550 ได้มีมติอนุมัติให้แก้ไข พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ("ร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว") ซึ่งตามร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวนั้น คำนิยามของคำว่า "คนต่างด้าว" ตามมาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ได้ถูกแก้ไขด้วย โดยคำว่า "คนต่างด้าว" นั้นให้รวมถึงบริษัทที่มีคนต่างด้าวมีย่อหน้าจควบคุมด้วยเสียงข้างมากไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

หาก พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว มีการแก้ไขตามร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และปรากฏว่า ณ ขณะนั้นบริษัทมีคนต่างด้าวมีย่อหน้าจควบคุมด้วยเสียงข้างมาก บริษัทอาจถูกพิจารณาว่ามีสถานะเป็น "คนต่างด้าว" ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 2.2 - โครงสร้างการถือหุ้นในกลุ่มบริษัท)

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

อย่างไรก็ดี เนื่องจากบริษัทประกอบกิจการให้บริการโทรคมนาคม ซึ่งมีได้เป็นธุรกิจที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะในบัญชีหนึ่งหรือบัญชีสอง จึงถือว่าเป็นธุรกิจบริการอื่นตามบัญชีสาม แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ดังนั้น หาก พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว บริษัทเชื่อว่าบริษัทมีสิทธิที่จะขอหนังสือรับรองจากกระทรวงพาณิชย์เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปจนกว่าจะเลิกประกอบกิจการได้ตามนัยของมาตรา 8 แห่งร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว อย่างไรก็ตาม ในขณะนี้กระทรวงพาณิชย์ยังมิได้ออกกฎเกณฑ์ใด ๆ เกี่ยวกับการขอหนังสือรับรองดังกล่าว ดังนั้นจึงยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่ากฎเกณฑ์ดังกล่าวจะมีการกำหนดเงื่อนไขใดที่ทำให้บริษัทไม่สามารถขอหนังสือรับรองได้หรือไม่ รวมทั้งยังมีความแน่ชัดว่ากระทรวงพาณิชย์พร้อมที่จะออกหนังสือรับรองดังกล่าวให้แก่บริษัทหรือไม่ (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 3.2.4(ญ) - ข้อจำกัดการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นต่างด้าวในบริษัทผู้ขอรับใบอนุญาต ที่เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาในกรณีที่ ร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวมิผลใช้บังคับ)

(2) พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม

มาตรา 8 แห่ง พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม กำหนดว่าผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองและแบบที่สามจะต้องไม่มีสถานะเป็นคนต่างด้าวตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 3.2.4(ง) - ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม)

อย่างไรก็ดี บริษัทได้รับสัมปทานให้ประกอบธุรกิจให้บริการวิทยุคมนาคม (ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของบริษัท) ตามสัญญาความร่วมมือการงานกับ กสท. ก่อนที่ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม จะมีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ มาตรา 80 แห่ง พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม กำหนดให้ผู้ได้รับสัมปทานก่อนวันที่ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม มีผลใช้บังคับ ยังคงมีสิทธิประกอบกิจการโทรคมนาคมตามขอบเขตและสิทธิที่มีอยู่เดิมตามที่ได้รับสัมปทานต่อไปจนกว่าสัมปทานจะสิ้นสุดลง

ดังนั้น ถึงแม้บริษัทจะกลายเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว บริษัทเห็นว่า กสท. (ซึ่งอาจหมายถึง กทช. ตามนัยของมาตรา 80 แห่ง พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม) อาจไม่มีสิทธิในการยกเลิกสัญญาความร่วมมือการงาน โดยอาศัยอำนาจตาม พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม เนื่องจากบริษัทอาจได้รับสิทธิในการประกอบธุรกิจต่อไปตามนัยของมาตรา 8 ของร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และในกรณีดังกล่าวบริษัทก็จะไม่ถือว่าตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ตามที่ระบุไว้ในสัญญาความร่วมมือการงาน และ กสท. (ซึ่งอาจหมายถึง กทช. ตามนัยของมาตรา 80 แห่ง พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม) ก็จะไม่มีสิทธิยกเลิกสัญญาความร่วมมือการงานเพียงเพราะเหตุที่บริษัทกลายเป็น “คนต่างด้าว” ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากบริษัทถูกพิจารณาว่าเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ฉบับปัจจุบัน และไม่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ดังกล่าว บริษัทอาจถูก กสท. (ซึ่งอาจหมายถึง กทช. ตามนัยของมาตรา 80 แห่ง พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม) ใช้สิทธิยกเลิกสัญญาความร่วมมือการงานตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาความร่วมมือการงานด้วยเหตุที่ว่าบริษัทตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 1.1.1 (3) - สัญญาความร่วมมือการงาน ข้างล่างนี้)

อย่างไรก็ดี ในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 บจ. ดีแทค เนทเวอร์ค ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่บริษัทถือหุ้นอยู่เกือบทั้งหมดได้รับหนังสือจากกระทรวงพาณิชย์ยืนยันว่า บจ. ดีแทค เนทเวอร์ค ไม่ใช่ “นิติบุคคลต่างด้าว” ตามมาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และภายหลังจากการยืนยันดังกล่าว กทช. ได้ออกใบอนุญาตแบบที่สามให้แก่ บจ. ดีแทค เนทเวอร์ค เพื่อประกอบกิจการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ ดังนั้น หากบริษัทถูกพิจารณาว่าเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หรือกลายเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งแก้ไข

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

เพิ่มเติมโดยร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กทช. มีสิทธิเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามที่ออกให้แก่ บจ. ดีแทค เนทเวอร์ค ได้ตามเงื่อนไขของใบอนุญาตดังกล่าว

(3) สัญญาร่วมการทำงาน

ภายใต้สัญญาร่วมการทำงาน กสท. (ซึ่งอาจหมายถึงรวมถึง กทช. ตามนัยของมาตรา 80 แห่ง พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม) สามารถบอกเลิกสัญญาร่วมการทำงานได้หากบริษัทตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งในกรณีนี้หากพิจารณากฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฉบับปัจจุบัน บริษัทเชื่อว่าบริษัทจะถือว่าตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตาม พรบ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ก็ต่อเมื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทบางรายถูกศาลตัดสินว่ากระทำการฝ่าฝืนมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และมีผลทำให้บริษัทถูกถือว่าเป็นคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

อย่างไรก็ดี หากกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมตามแนวทางของร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว บริษัทเชื่อว่าบริษัทจะไม่ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เนื่องจากบริษัท (เช่นเดียวกับบริษัทอื่นที่ได้รับผลกระทบจากร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และประกอบธุรกิจบริการซึ่งเป็นธุรกิจตามบัญชีสามของ พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) จะมีสิทธิขอรับหนังสือรับรองจากกระทรวงพาณิชย์เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปจนกว่าจะเลิกประกอบกิจการ ซึ่งหากบริษัทได้รับหนังสือรับรองจากกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าว กสท. ไม่น่าที่จะมีสิทธิบอกเลิกสัญญาร่วมการทำงานอีกต่อไป

อนึ่ง การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการตีความมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และความเสี่ยงจากการแก้ไข พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ที่อาจจะมีผลกระทบต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจโทรคมนาคมต่อไปของบริษัทตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นเพียงความเห็นของบริษัท บริษัทไม่อาจรับรองได้ว่า กสท. ซึ่งเป็นคู่สัญญา และ/หรือหน่วยงานกำกับดูแลต่าง ๆ ซึ่งรวมถึง กทช. จะพิจารณาตีความบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นหรือข้อกำหนดของสัญญาร่วมการทำงานดังกล่าวข้างต้นไปในแนวทางเดียวกันกับบริษัท รวมทั้งบริษัทไม่อาจรับรองได้ว่า กสท. หรือ กทช. จะไม่ดำเนินการใด ๆ เพื่อเลิกสัญญาร่วมการทำงาน หากบริษัทถูกพิจารณาว่าเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หรือกลายเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว นอกจากนี้ บริษัทให้ความสำคัญกับการแก้ไขเพิ่มเติม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ตามร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เป็นหลัก อย่างไรก็ตาม มีความเป็นไปได้ว่าร่าง พรบ. การประกอบกิจการธุรกิจของคนต่างด้าว อาจมีการแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเห็นของบริษัทตามที่กล่าวมาข้างต้น ในการนี้ หากบริษัทถูกวินิจฉัยว่าเป็น “บริษัทต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หรือถูกวินิจฉัยว่าขาดคุณสมบัติตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว อาจเป็นเหตุให้คู่สัญญายกเลิกสัญญาทางการค้าที่มีความสำคัญต่อธุรกิจของบริษัทรวมทั้งสัญญาร่วมการทำงาน และอาจถือได้ว่าบริษัทกระทำความผิดเงื่อนไขของใบอนุญาต หากใบอนุญาตนั้น ๆ มีข้อกำหนดให้บริษัทต้องดำรงสัดส่วนการถือหุ้นของบุคคลสัญชาติไทยหรือปฏิบัติตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้อาจมีผลกระทบในทางลบอย่างร้ายแรงต่อความสามารถของบริษัทในการประกอบกิจการ การหารายได้ และผลกำไรของบริษัท โดยหากบริษัทถูกบอกเลิกสัญญาร่วมการทำงานจะทำให้บริษัทไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมได้อีกต่อไป

1.1.2 ความเสี่ยงจากการที่สัญญาร่วมการทำงาน (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) อาจถูกยกเลิก

บริษัทรับทราบจากมติคณะรัฐมนตรีซึ่งเปิดเผยต่อสาธารณชนเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2550 ว่าคณะรัฐมนตรีได้สั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับการทำสัญญาระหว่างคู่สัญญาภาครัฐกับคู่สัญญาภาคเอกชนว่าเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินงานในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (“พรบ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน”) (ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2535) หรือไม่ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอแนะแนวทางการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแล้วให้นำผลการพิจารณาและข้อเสนอแนะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

สัญญาระหว่างคู่สัญญาภาครัฐกับคู่สัญญาภาคเอกชนตามที่คณะรัฐมนตรีกล่าวถึงนั้น รวมถึงสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงานจำนวน 3 ฉบับของบริษัท (กล่าวคือสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงานครั้งที่ 1/2536 ซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2536 ครั้งที่ 2/2539 ซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2539 และครั้งที่ 3/2539 ซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2539)

เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2550 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ทำความเข้าใจในเรื่องความสมบูรณ์ของสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงานจำนวน 3 ฉบับดังกล่าว ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า แม้ว่าการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงานทั้ง 3 ฉบับดังกล่าว กสท. จะดำเนินการไม่ถูกต้องตามขั้นตอนของ พรบ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน แต่การดำเนินการไม่ถูกต้องโดย กสท. ตามขั้นตอนดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่ทำขึ้น โดยถือว่าสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่ทำขึ้นนั้นยังคงมีผลอยู่ครบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลโดยเงื่อนไขเวลาหรือเหตุผลอื่น igit igit สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นเพิ่มเติมว่า คณะรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจตาม พรบ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน ในการเพิกถอนหรือให้ความเห็นชอบสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่ทำขึ้น ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีอาจคำนึงถึงผลกระทบ ความเหมาะสม ประโยชน์ของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของความต่อเนื่องของการให้บริการสาธารณะ และให้หน่วยงานเจ้าของโครงการรวมทั้งคณะกรรมการประสานงานตามมาตรา 22 แห่ง พรบ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน เป็นผู้ดำเนินการเสนอข้อเท็จจริง เหตุผล และความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ดังนั้น ในปัจจุบันจึงยังมีความไม่แน่นอนว่าคณะรัฐมนตรีจะมีมติไปในแนวทางใด ซึ่งหากคณะรัฐมนตรีมีมติว่าการเข้าทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาร่วมการงานทั้ง 3 ฉบับดังกล่าวไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดใน พรบ. การให้เอกชนเข้าร่วมงาน และก่อให้เกิดความเสียหายอันสมควรจะต้องเพิกถอนสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมที่ทำขึ้น จะมีผลทำให้ข้อสัญญาที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงข้อตกลงเรื่องการขยายระยะเวลาการดำเนินการตามสัญญาอาจถูกยกเลิก ซึ่งนั่นหมายความว่าระยะเวลาในการดำเนินการตามสัญญาร่วมการงานนั้นได้สิ้นสุดลงแล้วตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2549 เหตุดังกล่าวจะทำให้บริษัทไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

1.1.3 การห้ามกระทำการที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว

ปัจจุบันเทเลนอร์เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทโดยถือหุ้นอยู่ในบริษัทเป็นจำนวนร้อยละ 16.2 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท และโดยการถือหุ้นอยู่ใน บจ. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ (ซึ่งถือหุ้นอยู่ในบริษัทเป็นจำนวนร้อยละ 18.4 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท) เป็นจำนวนร้อยละ 49 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ บจ. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ และภายหลังการปรับโครงสร้างการถือหุ้น เทเลนอร์จะยังคงเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โดยจะถือหุ้นอยู่ในบริษัทเป็นจำนวนประมาณร้อยละ 32.6 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท และคาดว่าจะคงการถือหุ้นใน บจ. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ (ซึ่งจะถือหุ้นในบริษัทเป็นจำนวนประมาณร้อยละ 32.8 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท) เป็นจำนวนร้อยละ 49 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ บจ. ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 2.2 – โครงสร้างการถือหุ้นในกลุ่มบริษัท และส่วนที่ 2 ข้อ 2.4 – การปรับโครงสร้างการถือหุ้นในกลุ่มบริษัทภายหลังจากการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไป) และบริษัทมีกรรมการซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยจำนวนทั้งสิ้น 6 คนจากจำนวนกรรมการทั้งสิ้น 10 คน

มาตรา 8 แห่ง พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม ได้บัญญัติให้ กทช. มีอำนาจกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการบางลักษณะหรือบางประเภทที่เป็นนิติบุคคลจะต้องกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว อย่างไรก็ตามที่ได้กล่าวมาในข้อ 1.1.1 (2) ข้างต้น ปัจจุบันบริษัทมิได้มีสถานะเป็นผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 8 แห่ง พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม นอกจาก บจ. ดีแทค เนทเวอร์ค ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทซึ่งได้รับใบอนุญาตแบบที่สามจาก กทช. ให้ประกอบกิจการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2549

ในปัจจุบัน กทช. กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาจัดทำประกาศในเรื่องดังกล่าวเพื่อกำหนดการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว รวมถึงการกระทำหรือพฤติกรรมที่สื่อหรือมีแนวโน้มว่าจะเป็น การครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว (เช่น ผู้ถือหุ้นที่เป็นคนต่างด้าวมียอำนาจในการแต่งตั้งหรือถอดถอนตำแหน่งบริหารที่มีความสำคัญต่อ

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

การกำหนดนโยบายหรือดำเนินการของนิติบุคคล เช่น ประธานกรรมการ ประธานกรรมการบริหาร (Chairman of the Board of Executive Directors) กรรมการผู้จัดการ เป็นต้น แต่ในขณะนี้ กทข. ยังไม่ได้ประกาศบังคับใช้หลักเกณฑ์ใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่าเมื่อ กทข. ประกาศใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว ประกาศดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของบริษัท ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าบริษัทอาจได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากประกาศดังกล่าวของ กทข. ในส่วนที่เกี่ยวกับแนวทางการประกอบธุรกิจของบริษัท อันอาจถึงขั้นทำให้บริษัทไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

1.1.4 ข้อจำกัดการถือครองที่ดินโดยคนต่างด้าว

ในปัจจุบันบริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทเป็นเจ้าของที่ดินซึ่งส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่สำหรับการติดตั้งสถานีฐาน (เป็นจำนวนประมาณ 400 สถานีฐานจากสถานีฐานทั้งหมดจำนวน 7,273 สถานีฐาน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2550) หากบริษัทถูกวินิจฉัยว่าเป็น “บริษัทต่างด้าว” ตามประมวลกฎหมายที่ดินอาจมีผลทำให้บริษัทไม่อาจถือครองที่ดินได้อีกต่อไป โดยบริษัทจะต้องจำหน่ายที่ดินดังกล่าวภายในระยะเวลาที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนดซึ่งไม่น้อยกว่า 180 วันแต่ไม่เกิน 1 ปีตามนัยของมาตรา 94 ของประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งเหตุดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อความสามารถของบริษัทในการประกอบกิจการ การหารายได้ และผลกำไรของบริษัท

1.1.5 ความเสี่ยงจากการที่สัญญาร่วมการทำงานจะครบกำหนดอายุสัญญาในวันที่ 15 กันยายน 2561

สัญญาร่วมการทำงานจะครบกำหนดอายุสัญญาในวันที่ 15 กันยายน 2561 หากบริษัทประสงค์ที่จะประกอบธุรกิจโทรคมนาคมต่อไปภายหลังจากที่สัญญาร่วมการทำงานสิ้นสุดลง บริษัทจะต้องยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กทข. ภายใต้อำนาจ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม อย่างไรก็ดี บริษัทไม่อาจรับรองได้ว่าบริษัทจะได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมภายใต้อำนาจ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กทข. เพื่อประกอบธุรกิจโทรคมนาคมต่อไปหรือไม่ หรือบริษัทจะได้รับใบอนุญาตจาก กทข. ภายในระยะเวลาที่ทำให้บริษัทสามารถดำเนินกิจการโทรคมนาคมต่อเนื่องไปได้หรือไม่ รวมทั้งใบอนุญาตที่ได้รับนั้นจะมีข้อกำหนดและเงื่อนไขประการใดหรือไม่ อย่างไรก็ตาม หากบริษัทไม่ได้รับใบอนุญาตจาก กทข. หรือได้รับใบอนุญาตจาก กทข. ล่าช้าซึ่งทำให้บริษัทไม่สามารถดำเนินกิจการโทรคมนาคมต่อเนื่องไปได้ หรือใบอนุญาตดังกล่าวกำหนดข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามได้ เหตุดังกล่าวจะทำให้บริษัทไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

1.2 ความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบต่อต้นทุนในการประกอบกิจการของบริษัท**1.2.1 ความไม่แน่นอนของการเกิดข้อพิพาทในเรื่องการชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge)**

ในอดีตที่โอทีที่กำหนดให้บริษัทต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราคงที่ต่อเลขหมายสำหรับลูกค้าในระบบรายเดือนและอัตราร้อยละของราคาหน้าบัตรเครดิตสำหรับลูกค้าในระบบเติมเงิน ทั้งนี้ ตามข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่าย พ.ศ. 2537 และข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่าย พ.ศ. 2544 ที่บริษัททำกับโอที (“ข้อตกลงเรื่อง Access Charge”)

อย่างไรก็ดี ภายหลังจากประกาศ กทข. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2549 บริษัทได้รับคำแนะนำจากที่ปรึกษากฎหมายหลายแห่งเกี่ยวกับหน้าที่ของบริษัทในการปฏิบัติตามประกาศ กทข. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ของบริษัทซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ในปัจจุบันนี้ การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างผู้ประกอบการรวมทั้งบริษัทตกอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทข. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้การเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรม สะท้อนถึงต้นทุน และไม่เลือกปฏิบัติ ข้อตกลงเรื่อง Access Charge ในส่วนที่เกี่ยวกับอัตราค่าตอบแทนและวิธีการจัดเก็บค่าตอบแทน ซึ่งทำขึ้นก่อนวันที่ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทข. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม มีผลใช้บังคับ จึงไม่สอดคล้องกับประกาศ กทข. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ดังกล่าว เนื่องจากอัตราค่าตอบแทนและวิธีการจัดเก็บค่าตอบแทนตามข้อตกลงเรื่อง Access Charge ขัดแย้งต่อสิทธิของบริษัทในการชำระค่าตอบแทนที่เป็นธรรม และหน้าที่ของบริษัทในการปฏิบัติตามที่โอทีให้

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

เท่าเทียมกับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมรายอื่น (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 3.2.4(ข) – ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection))

ดังนั้น ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 บริษัทจึงได้มีหนังสือแจ้งให้ทีโอทีและ กสท. ทราบว่าในระหว่างที่ทีโอทียังไม่เข้าเจรจาตกลงทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัทตาม พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม บริษัทจะชำระค่าตอบแทนการเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามหลักเกณฑ์และในอัตราที่สอดคล้องกับที่กฎหมายกำหนด โดยจะคำนวณ Access Charge จากค่าเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ (Interconnection Charge) แทนการชำระในอัตราเดิมที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเรื่อง Access Charge

ถึงแม้ว่าทีโอทีได้โต้แย้งว่าบริษัทยังคงมีหน้าที่ต้องชำระค่าตอบแทนการเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราเดิมที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเรื่อง Access Charge และต่อมาปฏิเสธไม่รับชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ (Interconnection Charge) ที่บริษัทคิดคำนวณตามหลักเกณฑ์และในอัตราที่สอดคล้องกับที่กฎหมายกำหนด แต่จนถึงปัจจุบันนี้ ทีโอทีและ กสท. (ในฐานะคู่สัญญาภายใต้ข้อตกลงเรื่อง Access Charge) ยังมิได้ใช้สิทธิโต้แย้งทางศาลว่าการที่บริษัทชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ (Interconnection Charge) ในอัตราที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกฎหมายแทนการชำระในอัตราเดิมที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเรื่อง Access Charge ว่าเป็นการไม่ถูกต้องแต่อย่างใด (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 7.3 – ข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต)

อย่างไรก็ดี หากทีโอทีนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของศาล และศาลได้มีคำวินิจฉัยไปในแนวทางเดียวกันกับข้อเรียกร้องของทีโอที บริษัทอาจต้องกลับมาชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเรื่อง Access Charge รวมทั้งอาจต้องชำระดอกเบี้ย และ/หรือเบี้ยปรับที่อาจถูกเรียกเก็บเนื่องจากการชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ล่าช้า โดยหากบริษัทต้องบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) โดยวิธีการคำนวณตามข้อตกลงเดิม กำไรสุทธิสำหรับปี 2549 และสำหรับไตรมาสที่ 1 ปี 2550 จะลดลง 512.3 ล้านบาทและ 835.3 ล้านบาทตามลำดับ (จำนวนดังกล่าวเป็นจำนวนตัวเลขสุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทต้องชำระให้แก่ กสท. และภาษีเงินได้ (ซึ่งจำนวนดังกล่าวนี้ไม่นับรวมดอกเบี้ย และ/หรือเบี้ยปรับที่อาจถูกเรียกเก็บเนื่องจากการชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ล่าช้า) ซึ่งผลกระทบดังกล่าวจะทำให้กำไรสุทธิของบริษัทสำหรับปี 2549 และไตรมาสที่ 1 ของปี 2550 เปลี่ยนไปเป็น 4,425.3 ล้านบาทและ 723.5 ล้านบาทตามลำดับ เหตุดังกล่าวข้างต้นจะมีผลทำให้ต้นทุนในการประกอบกิจการของบริษัทสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนตามที่รายงานในงบการเงินสำหรับไตรมาสที่ 1 ของปี 2550 ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท แต่ทั้งนี้ต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นดังกล่าวจะเป็นอัตราที่เทียบเคียงกับต้นทุนของบริษัทก่อนวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549

1.2.2 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชี ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึกบัญชีเรื่องวิธีการคิดคำนวณค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ของบริษัท

ขณะนี้ สภาวิชาชีพบัญชีกำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาออกแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีรายรับ และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายใต้สัญญาที่ได้ทำขึ้นระหว่างคู่สัญญา ซึ่งความสมบูรณ์ของสัญญาและ/หรือข้อสัญญาบางข้อนั้น คู่สัญญามีได้เห็นตรงกันทั้งสองฝ่าย และยังไม่ได้มีคำพิพากษาของศาลเป็นที่ยุติในกรณีดังกล่าว โดยบริษัทเข้าใจว่าสภาวิชาชีพบัญชีจะกำหนดให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมีหน้าที่ต้องบันทึกบัญชีรายรับและค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามข้อตกลงของสัญญาเดิมจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาเป็นที่ยุติ

หากแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีข้างต้นมีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไปและสภาวิชาชีพบัญชีเห็นว่าบริษัทมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีดังกล่าวด้วย จะมีผลทำให้บริษัทต้องบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในอัตราเดิมที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเรื่อง Access Charge จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาเป็นที่ยุติ ภายหลังจากแนวปฏิบัติทางบัญชีดังกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว ในอนาคตบริษัทอาจจะเลือกส่งจำนวนนาที่ที่โทรออกนอกเครือข่าย (Off

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

net traffic) ทั้งหมดผ่านโครงข่ายของทีโอที อันมีผลให้บริษัทไม่มีภาระค่าใช้จ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ในกรณีนี้บริษัทจะบันทึกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) และการเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ของบริษัทกลับไปสู่ระดับก่อนวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการบันทึกบัญชีดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อกำไรของบริษัท รวมถึงอาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อราคาตลาดของหุ้นของบริษัทที่ซื้อขายอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและที่เข้าทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้

1.2.3 ความเสี่ยงจากการที่อัตราภาษีสรรพสามิตเพิ่มสูงขึ้นและความเสี่ยงจากการถูกเรียกเก็บภาษีจากรายรับที่ได้จากการประกอบกิจการโทรคมนาคมเพิ่มเติม

ในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้มีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตจากรายรับที่ได้จากการให้บริการโทรคมนาคม รวมทั้งอัตราภาษีสรรพสามิตที่เรียกเก็บหลายครั้ง ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2550 กระทรวงการคลังได้ลดอัตราภาษีสรรพสามิตลงอีกจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 0 อย่างไรก็ตาม ความเป็นไปได้ว่าในอนาคต รัฐบาลอาจปรับเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตดังกล่าวขึ้นอีกหรืออาจเรียกเก็บภาษีจากรายรับที่ได้จากการประกอบกิจการโทรคมนาคมเพิ่มเติม เหตุดังกล่าวอาจมีผลทำให้ต้นทุนในการให้บริการโทรคมนาคมเพิ่มสูงขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทได้ในที่สุด

1.3 ความเสี่ยงที่อาจทำให้รายได้จากการดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมของบริษัทลดลง

1.3.1 ความเสี่ยงจากการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ

(ก) กิจการโทรคมนาคมไทยมีการแข่งขันสูงและมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคา

ธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยนับเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันกันสูง ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากขนาดของตลาดโทรคมนาคมของประเทศไทยที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาในระดับหนึ่งแล้ว ซึ่งพิจารณาได้จากอัตราส่วนเลขหมายต่อจำนวนประชากร (Penetration Rate) ซึ่งเติบโตจากร้อยละ 28.0 ณ สิ้นปี 2545 เป็นร้อยละ 68.0 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2550 อย่างไรก็ตาม แม้ว่าตัวเลข Penetration Rate ของประเทศไทยจะถือว่าอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับตลาดในประเทศที่พัฒนาแล้ว ปัจจัยดังกล่าวก็มิได้ทำให้การแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมมีความรุนแรงสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเทียบกับช่วงที่ Penetration Rate ยังต่ำอยู่ นอกจากนี้ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ของปี 2548 ผู้ประกอบการโทรคมนาคมหันมาใช้กลยุทธ์ด้านราคาอย่างรุนแรง โดยผู้ประกอบการแต่ละรายต่างแข่งขันกันลดอัตราค่าบริการในระบบเติมเงินและระบบรายเดือน หากการแข่งขันอย่างรุนแรงในตลาดยังคงมีอย่างต่อเนื่องและบริษัทไม่สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันดังกล่าวได้อย่างทันทั่วถึงและด้วยต้นทุนที่เหมาะสม การแข่งขันที่รุนแรงดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

อนึ่ง ภาวะการแข่งขันดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมโดยรวมทั้งในด้านผลประโยชน์และการเติบโตของรายได้ของตลาด บริษัทไม่สามารถรับรองได้ว่าภาวะการแข่งขันดังกล่าวจะยังคงมีอยู่ต่อไปหรือจะเพิ่มความรุนแรงขึ้นอีกหรือไม่ ซึ่งกรณีดังกล่าวอาจทำให้กำไรจากการดำเนินธุรกิจ (Margins) และผลการดำเนินงานของบริษัทมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

(ข) บริษัทอาจเผชิญกับการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้นจากผู้ประกอบการรายใหม่

การปฏิรูปกฎหมายและการเปิดเสรีกิจการสื่อสารโทรคมนาคมอาจทำให้การแข่งขันที่ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยในปัจจุบัน กทข. มีอำนาจในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมให้แก่ผู้ประกอบการรายใหม่บนพื้นฐานของหลักการการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรม บริษัทไม่สามารถประเมินจำนวนผู้ประกอบการที่อาจเพิ่มขึ้นจากการออกใบอนุญาตเพิ่มเติมของ กทข. และหาก กทข. ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบการรายใหม่เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิมก็จะส่งผลให้การแข่งขันในตลาดยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

อย่างไรก็ตาม บริษัทเชื่อว่าบริษัทจะสามารถแข่งขันในตลาดได้และจะยังคงเป็นผู้นำในธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อไป เนื่องจากปัจจุบันบริษัทมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและเป็นที่รู้จักในตลาด อีกทั้งยังมีโครงข่ายที่มีคุณภาพ มีส่วนแบ่งทางการตลาด และฐานลูกค้าจำนวนมากเพียงพอสำหรับการดำเนินงานและสร้างผลกำไรได้ต่อไป อย่างไรก็ตาม ภาวะการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นจะส่งผลให้อัตราราคาบริการ กำไรจากการดำเนินธุรกิจ (Margins) และผลการดำเนินงานของบริษัทลดลง

1.3.2 การกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าบริการ

ตาม พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และ พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ กทท. มีอำนาจในการกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าบริการที่บริษัทและผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายอื่นสามารถเรียกเก็บจากการให้บริการโทรคมนาคมรูปแบบต่าง ๆ ในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการกำกับดูแลการให้ส่วนลดของผู้ให้บริการโทรคมนาคมและบริการเหมาจ่าย (Bundled Services) ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2549 กทท. ได้ออกประกาศ กทท. เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการและการเรียกเก็บเงินค่าบริการล่วงหน้าในกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 แต่ปัจจุบัน กทท. ยังไม่ได้มีการกำหนดอัตราขั้นสูงดังกล่าวโดย กทท. ได้กำหนดให้อัตราราคาบริการซึ่งผู้ประกอบการเรียกเก็บจริงจากผู้ให้บริการโดยชอบด้วยกฎหมายในวันที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ (กล่าวคือวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549) ให้ถือเป็นอัตราขั้นสูงที่ กทท. ประกาศกำหนดเป็นการชั่วคราวจนกว่า กทท. จะประกาศกำหนดอัตราขั้นสูงใหม่ตามประกาศดังกล่าว (อนึ่ง อัตราค่าบริการขั้นสูงซึ่งบริษัทเรียกเก็บจากผู้ให้บริการ ณ วันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 เป็นดังนี้ (ก) การเรียกภายในรหัสพื้นที่บริการเดียวกัน คิดอัตราค่าใช้บริการตามระยะเวลาที่ใช้บริการในอัตรานาทีละ 3 บาท (ข) การเรียกภายในรหัสพื้นที่บริการติดกัน คิดอัตราค่าใช้บริการตามระยะเวลาที่ใช้บริการในอัตรานาทีละ 8 บาท และ (ค) การเรียกภายในรหัสพื้นที่บริการที่ไม่ติดกัน คิดอัตราค่าใช้บริการตามระยะเวลาที่ใช้บริการในอัตรานาทีละ 12 บาท) (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 3.2.4 – การกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคมในประเทศไทย) ซึ่งหาก กทท. กำหนดอัตราขั้นสูงแตกต่างไปจากอัตราค่าบริการที่บริษัทเรียกเก็บอยู่ในปัจจุบัน อาจมีผลทำให้บริษัทต้องปรับเปลี่ยนอัตราค่าบริการที่เรียกเก็บจากลูกค้าหรืออาจเป็นการจำกัดความสามารถของบริษัทในการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการภายในระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งกรณีดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อแนวทางการประกอบธุรกิจของบริษัท และอาจทำให้ความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดของบริษัทลดลง รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อโอกาสการและการดำเนินการของบริษัทด้วย (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 3.2.4(จ) – การกำหนดอัตราค่าบริการและการควบคุมราคา)

1.4 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

ประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization หรือ WTO) มีพันธกรณีที่จะต้องเปิดเสรีกิจการสื่อสารโทรคมนาคมในปี 2549 และเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทการพัฒนากิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2540 ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนากิจการโทรคมนาคมและนโยบายการเปิดเสรีธุรกิจโทรคมนาคม โดยให้ยกเลิกการผูกขาดของรัฐและพัฒนากิจการโทรคมนาคมไปสู่สภาพการเปิดเสรีกิจการสื่อสารโทรคมนาคม เป็นขั้นตอนภายในประเทศในปี 2542 และเปิดเสรีกิจการโทรคมนาคมตามพันธกรณีที่ได้ให้ไว้กับ WTO ในปี 2549 และเพื่อให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว รัฐบาลจึงได้ดำเนินนโยบายปฏิรูปกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม อนึ่ง กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคมได้แก่ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และ พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ ซึ่งในปัจจุบันยังคงมีประเด็นข้อกฎหมายที่ไม่ชัดเจนเนื่องจากยังไม่มีกรณำข้อพิพาทขึ้นสู่การพิจารณาของศาลมากเท่าใดนัก

ในเดือนตุลาคม 2547 ได้มีการจัดตั้ง กทท. ซึ่งเป็นองค์กรอิสระขึ้นเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมในประเทศไทย กทท. มีอำนาจตาม พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และ พรบ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ ในการกำหนดนโยบายและออกกฎระเบียบต่าง ๆ อันอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อกิจการโทรคมนาคมโดยรวม ซึ่งรวมถึงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ (1) การแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการโทรคมนาคม (2) อัตราค่าธรรมเนียมและค่าบริการ

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

ในกิจการโทรคมนาคม (3) การจัดสรรคลื่นความถี่และทรัพยากรโทรคมนาคมอื่น ๆ (4) การคุ้มครองผู้ใช้บริการ (5) การส่งเสริมบริการด้านโทรคมนาคมอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และ (6) การเตรียมพร้อมด้านโทรคมนาคมยามเกิดเหตุฉุกเฉิน

บริษัทไม่สามารถคาดการณ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจในการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมของ กทช. รวมทั้งลักษณะและขอบเขตในการกำหนดนโยบายและกฎระเบียบในอนาคต การกำกับดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว และการบังคับใช้บทบัญญัติของกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะประกาศใช้ในอนาคตได้ ความไม่แน่นอนดังกล่าวอาจทำให้ธุรกิจของบริษัทมีความเสี่ยง แม้บริษัทจะเชื่อว่าการจัดตั้ง กทช. เป็นการพัฒนากิจการโทรคมนาคมไทยที่ดีต่อผู้ประกอบการเอกชนรวมถึงบริษัทด้วย แต่บริษัทไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าแนวทางนโยบายตลอดจนกฎระเบียบในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของ กทช. หรือองค์การกำกับดูแลอื่น ๆ รวมทั้งการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงกฎหมายและการเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทจะส่งผลกระทบในทางลบต่อการประกอบธุรกิจ ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทหรือไม่

1.5 บริษัทอาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

ในปัจจุบันบริษัทใช้เทคโนโลยีระบบ GSM ที่ทันสมัยที่สุดในประเทศไทยในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงการให้บริการส่งผ่านข้อมูลด้วยความเร็วสูงโดยเทคโนโลยี GPRS ซึ่งมีการพัฒนาขึ้นเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับเครือข่าย GSM โดยครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศไทย นอกจากนี้ บริษัทยังนำเทคโนโลยีความเร็วสูง EDGE มาใช้ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2547 โดยครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของกรุงเทพมหานครและพื้นที่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก รวมทั้งจังหวัดใหญ่ ๆ ที่มีการใช้งานส่งผ่านข้อมูลในปริมาณสูงและจังหวัดท่องเที่ยว เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดภูเก็ต และเขตเมืองหาดใหญ่ เป็นต้น และบริษัทคาดว่าจะขยายพื้นที่การให้บริการ EDGE ให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกจังหวัดทั่วประเทศได้ภายในไตรมาสที่ 2 ของปี 2550 อนึ่ง เทคโนโลยี EDGE เป็นเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นเพื่อการเปลี่ยนถ่ายจากเทคโนโลยี GSM ไปสู่เทคโนโลยี 3G¹ และสามารถให้บริการรับส่งข้อมูลได้เร็วกว่าเทคโนโลยี GPRS ถึงประมาณ 3-4 เท่า ด้วยเทคโนโลยี EDGE บริษัทสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าที่ต้องการรับส่งข้อมูลผ่านระบบไร้สายด้วยเทคโนโลยีความเร็วสูงได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทอาจต้องเผชิญกับการแข่งขันในการให้บริการโทรคมนาคมด้วยเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือเทคโนโลยีที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันแต่กำลังได้รับการปรับปรุงพัฒนาในตลาดอื่น ซึ่งเป็นตลาดที่มีความก้าวหน้ากว่าตลาดในประเทศไทย ยกตัวอย่างเช่น บริษัทอาจต้องประสบกับการแข่งขันที่สูงขึ้นหากมีการนำเทคโนโลยี 3G และเทคโนโลยีใหม่อื่น ๆ มาใช้ในประเทศไทย เช่น Wi-Fi ซึ่งเป็นระบบสื่อสารไร้สายระยะสั้นเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตหรือสู่เครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ และ WiMAX ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการเชื่อมต่อไร้สายที่รวดเร็วเพื่อรองรับการส่งผ่านข้อมูลขนาดใหญ่ เทคโนโลยีเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นเทคโนโลยีที่มีการนำไปใช้ในตลาดของประเทศอื่น ๆ ที่มีความก้าวหน้าทางโทรคมนาคมมากกว่าประเทศไทย

อย่างไรก็ดี บริษัทเชื่อว่าเทคโนโลยีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจะยังคงตอบสนองความต้องการของลูกค้าในการให้บริการรับส่งข้อมูลในระบบไร้สาย และแม้ที่จริงแล้วผู้ใช้บริการก็จะยังคงให้ความสำคัญกับการให้บริการที่ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการได้มากกว่าการใช้เทคโนโลยีที่ล้ำสมัย ยิ่งไปกว่านั้นกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตนำเทคโนโลยี 3G มาใช้ในประเทศไทยยังมีความไม่ชัดเจนหลายประการ เช่น ระยะเวลาและวิธีการในการยื่นคำขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจโทรคมนาคมโดยใช้เทคโนโลยี 3G เป็นต้น โดยในเรื่องนี้ กทช. ยังไม่ได้กำหนดกฎเกณฑ์ใด ๆ อย่างเป็นทางการหรือให้รายละเอียดใด ๆ ที่ชัดเจนเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และเงื่อนไขในการขอใบอนุญาตให้บริการด้วยเทคโนโลยี 3G บริษัทจึงเชื่อว่าจะไม่เป็นการง่ายสำหรับบริษัทอื่นในการนำเทคโนโลยี 3G มาเริ่มต้นใช้ในตลาดในประเทศไทยในเวลานี้

นอกจากนี้ อุตสาหกรรมการให้บริการโทรคมนาคมเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามเทคโนโลยีซึ่งมีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว บริษัทอาจต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นจากเทคโนโลยีใหม่อื่น ๆ ซึ่งบริษัทไม่สามารถรับรองได้

1

ข้อมูลจากมาตรฐานทางเทคนิคของเครื่องโทรคมนาคมและอุปกรณ์ www.ntc.or.th

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

ว่าจะสามารถตอบสนองต่อการแข่งขันจากการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในประเทศไทยได้อย่างทัน่วงทีและด้วยต้นทุนที่เหมาะสมได้หรือไม่ อนึ่ง การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดอาจทำให้บริษัทต้องปรับใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งอาจทำให้ความสามารถในการแข่งขันด้านเทคโนโลยีที่บริษัทใช้อยู่ในปัจจุบันลดลง และหากบริษัทต้องการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีให้ได้ผลดี บริษัทอาจต้องมีค่าใช้จ่ายด้านทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญและ/หรือต้องจัดหาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องหรือเทคโนโลยีที่จำเป็นในการปรับเปลี่ยนดังกล่าว ซึ่งความสามารถของบริษัทในการจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับค่าใช้จ่ายด้านทุนดังกล่าวในอนาคตขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงานของบริษัทในอนาคตและภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้น รวมถึงระดับอัตราดอกเบี้ย ปริมาณธุรกิจด้านการเงิน และปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้หลายประการอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัท นอกจากนี้ การจัดหาเงินทุนดังกล่าวยังขึ้นอยู่กับความสามารถของบริษัทในการจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมจากภายนอก ซึ่งบริษัทไม่สามารถรับรองได้ว่าจัดหาได้ภายใต้เงื่อนไขที่ยอมรับได้ และแม้ว่าบริษัทจะสามารถจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับรายจ่ายด้านทุนได้ แต่บริษัทอาจไม่สามารถจัดหาเทคโนโลยีล่าสุดได้ภายในช่วงเวลาหรือต้นทุนที่เหมาะสม ดังนั้น หากบริษัทไม่สามารถดำเนินการจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมได้ภายในช่วงเวลาหรือต้นทุนที่เหมาะสมแล้วก็อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการ ธุรกิจ ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

1.6 ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

1.6.1 ความเสี่ยงปกติที่เกิดขึ้นจากอุปกรณ์ ระบบทำงาน ระบบคอมพิวเตอร์ โครงข่าย และทรัพย์สินอื่นที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัท

การประกอบธุรกิจของบริษัทต้องอาศัยความสามารถในการจัดการโครงข่ายและการบริหารจัดการระบบต่าง ๆ เช่น ระบบการจัดเก็บข้อมูล (Information System) ระบบการจัดเก็บค่าบริการ (Billing System) การให้บริการแก่ลูกค้า (Customer Services) และระบบบริหารจัดการเครือข่าย (Network Management System) ซึ่งระบบดังกล่าวจะต้องทำงานได้ดีตลอดเวลาเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า

ในการนี้บริษัทได้ตระหนักถึงความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น อาทิเช่น ระบบเครือข่ายมีปัญหาในการรับส่งสัญญาณ ข้อมูลสูญหาย เป็นต้น บริษัทจึงได้มีการฝึกฝนพนักงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้พนักงานเข้าใจถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและเข้าใจขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ขัดข้อง บริษัทได้จัดให้มีการประเมินและบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมภายใต้การกำกับดูแลและการให้คำแนะนำของคณะกรรมการตรวจสอบและผู้บริหารของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังได้จัดทำแนวทางในการรับมือกับความเสี่ยงทางธุรกิจอย่างเป็นรูปแบบมากขึ้น โดยในปี 2546 บริษัทได้จัดตั้งหน่วยตรวจสอบรายได้ (Revenue Assurance Function) เพื่อทำหน้าที่ศึกษาตรวจสอบรายได้และตรวจสอบจุดบกพร่องหรือการรั่วไหลของรายได้ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมความสามารถของบริษัทในการหารายได้จากการให้บริการ อนึ่ง บริษัทยังได้ทำการตรวจสอบความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและทำการปรับปรุงตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ขั้นตอนการจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ ดำเนินการไปได้ด้วยดี นอกจากนี้ บริษัทยังได้นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Revenue Assurance Process) เข้ามาเสริมในการตรวจสอบการเรียกเก็บค่าบริการอีกทางหนึ่งด้วย ในส่วนของการบำรุงรักษาโครงข่ายนั้น บริษัทได้จัดทาระบบควบคุมและขั้นตอนการบำรุงรักษาให้มีความชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้โครงข่ายทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สามารถให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ บริษัทยังได้ทำสัญญาประกันภัยไว้เพื่อคุ้มครองกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่ทำให้โครงข่ายของบริษัทได้รับความเสียหาย อย่างไรก็ตามก็ดี สัญญาประกันภัยดังกล่าวไม่ได้ครอบคลุมถึงความเสียหายอันเนื่องมาจากการหยุดชะงักของธุรกิจ (Business Interruption Insurance)

อย่างไรก็ดี บริษัทไม่สามารถรับรองได้ว่าวิธีการต่าง ๆ ที่บริษัทนำมาใช้จะเพียงพอต่อการป้องกันหรือลดความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้น นอกจากนี้ ข้อบกพร่องและข้อผิดพลาดของระบบดังกล่าวอาจจะส่งผลกระทบต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทและความสามารถของบริษัทในการให้บริการแก่ลูกค้าของบริษัทได้

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

1.6.2 บริษัทต้องพึ่งพาศักยภาพในการบำรุงรักษาอุปกรณ์โทรคมนาคม

ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บริษัทจะต้องให้บริการผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีความสลับซับซ้อนซึ่งรวมถึงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และสถานีฐานจำนวน 7,273 แห่งทั่วประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2550) ความสำเร็จของธุรกิจขึ้นอยู่กับ การบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์โทรคมนาคมอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันบริษัทได้ว่าจ้างยูเทลและ บจ. เบญจจินดา โฮลดิ้ง เพื่อให้บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าว รวมทั้งบำรุงรักษาและซ่อมแซมระบบเครือข่ายส่งสัญญาณ (Transmission Network) ทั้งหมดของบริษัท หากยูเทลและ บจ. เบญจจินดา โฮลดิ้ง ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือละเลย หรือล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว และบริษัทไม่สามารถหาบุคคลอื่นให้เข้ามาทำหน้าที่แทนได้ทันทั้งที่และด้วยต้นทุนที่เหมาะสมอาจทำให้บริษัทมีต้นทุนในการดำเนินงานที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ความละเลยหรือความล่าช้าดังกล่าวยังอาจส่งผลกระทบต่อความล่าช้าและคุณภาพของการให้บริการ ซึ่งอาจมีผลทำให้บริษัทต้องสูญเสียลูกค้าซึ่งหมายถึงรายได้ในจำนวนที่เป็นนัยสำคัญ และอาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

1.6.3 ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงทางธุรกิจกับยูดี

เนื่องจากบริษัทไม่ได้มุ่งเน้นในการเป็นผู้จำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินให้แก่ผู้ใช้บริการโดยตรง ซึ่งจะเพิ่มภาระให้กับบริษัทในการจัดการบริหารสินค้าคงคลัง รวมถึงระบบการจัดส่งสินค้า (Logistics) และการจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ บริษัทจึงได้แต่งตั้งให้ยูดีซึ่งเป็นบริษัทร่วมของบริษัท (โดยบริษัทถือหุ้นร้อยละ 25 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของยูดีและ บจ. เบญจจินดา โฮลดิ้ง ถือหุ้นร้อยละ 75 ที่เหลือ โปรดพิจารณารายละเอียดการถือหุ้นในบริษัทร่วมในส่วนที่ 2 ข้อ 2.3 - ภาพรวมการประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัท) เป็นผู้จำหน่ายหลักของบริษัทในการจำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินให้แก่ร้านค้าส่งและร้านค้าปลีกต่าง ๆ ในประเทศไทยที่ได้อยู่ภายใต้การบริหารของบริษัทโดยตรง สินค้าเหล่านี้ส่วนใหญ่บริษัทจะจำหน่ายให้แก่ยูดีเพื่อนำไปจำหน่ายต่อโดยผ่านทางตัวแทนจำหน่ายของบริษัทต่อไป บริษัทให้ระยะเวลาใช้หนี้ (Credit Term) 45-50 วันและให้ความสนับสนุนทางการตลาดแก่ยูดีโดยพิจารณาเป็นรายโครงการตามที่เสนอมาในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2550 และสำหรับปี 2549 บริษัทได้จำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินผ่านยูดีเป็นจำนวนทั้งสิ้น 6,443 ล้านบาทและ 27,916 ล้านบาทตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 85.7 และร้อยละ 92.9 ของยอดจำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินรวมของบริษัทตามลำดับ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2550 บริษัทมียอดลูกหนี้การค้าจากยูดีจำนวนทั้งสิ้น 4,702.9 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 59.8 ของยอดลูกหนี้การค้าทั้งหมดของบริษัท หากยูดีผิดนัดชำระหนี้หรือชำระหนี้ล่าช้าไม่ว่าด้วยเหตุใด การผิดนัดชำระหนี้หรือการชำระหนี้ล่าช้าดังกล่าวอาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัท อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาที่ผ่านมายุดีมีประวัติการชำระเงินที่สม่ำเสมอ

1.7 ความเสี่ยงทางการเงิน

1.7.1 ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

เนื่องจากรายได้หลักของบริษัทเป็นสกุลเงินบาทแต่บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในรูปของเงินตราต่างประเทศ (อันได้แก่ เจ้าหนี้การค้าจากการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ หนี้เงินกู้ระยะยาว และหุ้นกู้ที่ออกในสกุลเงินตราต่างประเทศ) เป็นจำนวนมาก บริษัทจึงมีความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2550 บริษัทมีหนี้สินที่ต้องชำระคืนเป็นเงินตราต่างประเทศจำนวน 3,223.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.1 ของหนี้สินรวมทั้งหมด อย่างไรก็ตาม บริษัทได้ทำการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเหล่านี้ไว้ โดยการเข้าทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Exchange Contracts) และสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Cross Currency Swap Contracts) กับสถาบันการเงินที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือเทียบเท่ากับอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศหรือสูงกว่าเท่านั้น ซึ่งครอบคลุมกำหนดระยะเวลาการชำระคืนหนี้สินเหล่านี้ทั้งหมด คิดเป็นจำนวนร้อยละ 99.5 ของหนี้สินรวมของบริษัทที่ต้องชำระคืนเป็นเงินตราต่างประเทศ

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

อย่างไรก็ดี ในการดำเนินกิจการโทรคมนาคมของบริษัท บริษัทย่อมต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในรูปของเงินตราต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายจากการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในขณะที่รายได้หลักของบริษัทเป็นสกุลเงินบาท ดังนั้น ถึงแม้บริษัทจะยังคงดำเนินนโยบายทางการเงินโดยการทำ Swap เพื่อปิดความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนในส่วนหนึ่งของหนี้ที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศทั้งจำนวนหรือเกือบทั้งจำนวน บริษัทไม่สามารถรับรองได้ว่าบริษัทจะได้รับข้อเสนอและเงื่อนไขที่ดีที่สุดในการเข้าทำ Swap ในแต่ละครั้งภายใต้สภาวะตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในขณะนั้น ๆ ในกรณีเช่นนี้อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการดำเนินงานของบริษัทเพิ่มสูงขึ้น

1.7.2 ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดย่อมส่งผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินของบริษัทโดยเฉพาะสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ นอกจากนี้ยังมีผลให้ดอกเบี้ยรับและดอกเบี้ยจ่ายของบริษัทเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินบางส่วนที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2550 บริษัทมีสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวอยู่ทั้งสิ้นจำนวน 1,932.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 71.4 ของสินทรัพย์ทางการเงินรวม ขณะที่หนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว (ภายหลังการเข้าทำจากสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินที่เกี่ยวข้อง) อยู่ทั้งสิ้นจำนวน 6,612.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.6 ของหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยรวม

บริษัทมีนโยบายในการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยการเข้าทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap Contracts) กับสถาบันการเงินที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือเทียบเท่ากับอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศหรือสูงกว่าเท่านั้น เพื่อให้ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินและความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์

อย่างไรก็ดี ณ วันที่ 31 มีนาคม 2550 บริษัทมีสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวอยู่เป็นจำนวนเงินไม่มาก และส่วนใหญ่จัดอยู่ในประเภทระยะสั้น บริษัทจึงไม่ได้ดำเนินนโยบายในการบริหารความเสี่ยงในส่วนสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว

สำหรับจำนวนหนี้สินรวมที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว (ภายหลังการเข้าทำจากสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินที่เกี่ยวข้อง) หากเกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการดำเนินงานของบริษัทเพิ่มสูงขึ้น (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2550)

1.8 ความเสี่ยงจากภาวะหนี้ที่อาจถูกประเมินจากการดำเนินการตามแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้น

ความเสี่ยงนี้เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้น ซึ่งจะกลายเป็นความเสี่ยงต่อบริษัทเมื่อแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้นได้มีการดำเนินการจนเสร็จสิ้นแล้วและยุคมกลายเป็นบริษัทย่อยของบริษัท (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 2.4 - การปรับโครงสร้างการถือหุ้นในกลุ่มบริษัทภายหลังจากการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไป)

ภายใต้แผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัท บริษัทจะทำข้อเสนอซื้อหุ้นทั้งหมดของยุคมเพื่อเพิกถอนยุคมออกจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และจะทำการลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงโดยการยกเลิกหุ้นสามัญของบริษัทที่ถือโดยยุคมทั้งหมดจำนวน 847,692,965 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 2 บาท ภายหลังจากการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปในครั้งนี้นี้เพื่อป้องกันมิให้เกิดการถือหุ้นไขว้ระหว่างบริษัทและยุคม

เนื่องจากการลดทุนดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทและยุคม ดังนั้น บริษัทจึงจะชำระค่าตอบแทนสำหรับการลดทุนในครั้งนี้ให้แก่ยุคมในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้น (Par Value) กล่าวคือ 2 บาทต่อหุ้นที่ถูกลดทุนในครั้งนี้ รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,695,385,930 บาท

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

บริษัทได้หารือกรรมสรรพากรเกี่ยวกับภาระภาษีของบริษัทและยุคคอมภายหลังจากการลดทุนในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ (Par Value) และบริษัทได้รับหนังสือจากกรมสรรพากรซึ่งตอบข้อหาหรือของบริษัทดังกล่าว โดยกรมสรรพากรได้ให้ความเห็นว่าหากการลดทุนโดยเฉพาะเจาะจงหรือการโอนหุ้นโดยยุคคอมต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เจ้าพนักงานมีอำนาจประเมินค่าตอบแทนตามราคาตลาดในวันที่โอนได้ตามมาตรา 65 ทวิ (4) แห่งประมวลรัษฎากร

ภายหลังจากที่บริษัทได้รับหนังสือจากกรมสรรพากรดังกล่าว บริษัทได้ขอความเห็นจากที่ปรึกษากฎหมายและภาษีอากรเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเสี่ยงจากการอาจถูกประเมินภาษีตามราคาตลาดตามมาตรา 65 ทวิ (4) ของประมวลรัษฎากร (กล่าวคือ ผลต่างระหว่างราคาตลาดของหุ้นของบริษัท ณ วันที่จดทะเบียนลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงที่กระทรวงพาณิชย์และราคาตามมูลค่าที่ตราไว้) โดยที่ปรึกษากฎหมายและภาษีอากรของบริษัทได้ให้ความเห็นดังนี้

(ก) การให้ความยินยอมของยุคคอมต่อการลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงไม่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรา 65 ทวิ (4) ของประมวลรัษฎากร เนื่องจากการลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงมิใช่เป็นการจำหน่ายสินค้า หรือให้บริการ หรือให้กู้ยืมเงิน ซึ่งเป็นธุรกรรมที่มีความเสี่ยงจากการอาจถูกประเมินภาษีตามราคาตลาดตามมาตรา 65 ทวิ (4) ของประมวลรัษฎากร และ

(ข) แม้ว่าการให้ความยินยอมของยุคคอมต่อการลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงจะอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา 65 ทวิ (4) ของประมวลรัษฎากร แต่ยุคคอมมีเหตุผลอันสมควรในการลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ กล่าวคือในการออกและเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทต่อประชาชนทั่วไปและการนำหุ้นของบริษัทเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น บริษัทต้องมีโครงสร้างการถือหุ้นที่เป็นธรรมและเหมาะสม ซึ่งตามแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้น (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 2.4 - การปรับโครงสร้างการถือหุ้นในกลุ่มบริษัท) ภายหลังจากการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไป) ภายหลังจากที่บริษัททำคำเสนอซื้อหุ้นทั้งหมดของยุคคอมเสร็จสิ้น จะเกิดการถือหุ้นไขว้ขึ้นระหว่างบริษัทกับยุคคอม ดังนั้น บริษัทจึงเสนอที่จะทำการลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงโดยการยกเลิกหุ้นสามัญของบริษัทที่ถืออยู่โดยยุคคอมทั้งหมดเพื่อป้องกันมิให้เกิดการถือหุ้นไขว้ ทั้งนี้ บริษัทคาดว่าจะสามารถดำเนินการลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงให้แล้วเสร็จก่อนที่ขั้นตอนการทำคำเสนอซื้อหุ้นจะเสร็จสิ้นลง ที่ปรึกษากฎหมายและภาษีอากรของบริษัทจึงได้ให้ความเห็นแก่บริษัทว่าการลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงไม่ส่งผลกระทบต่อในทางลบทางด้านภาษีของยุคคอมหรือก่อให้เกิดความเสี่ยงจากการอาจถูกประเมินภาษีตามราคาตลาดแก่ยุคคอม เนื่องจากการลดทุนโดยเฉพาะเจาะจงดังกล่าวเป็นไปเพื่อการปรับโครงสร้างการถือหุ้นเพื่อให้บริษัทสามารถเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนต่อประชาชนทั่วไปและนำหุ้นของบริษัทเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ และเพื่อให้ผู้ถือหุ้นของยุคคอมสามารถถือหุ้นบริษัทได้โดยตรงโดยไม่ต้องถือหุ้นผ่านบริษัทลงทุนหรือยุคคอมเท่านั้น มิใช่เป็นการจงใจขายสินทรัพย์ของบริษัทในราคาที่ต่ำกว่าราคาตลาดแต่อย่างใด

อย่างไรก็ดี หากกรมสรรพากรหรือศาลภาษีอากรมีความเห็นที่แตกต่างออกไปจากดังที่ได้กล่าวข้างต้นก็อาจส่งผลให้ยุคคอมต้องถูกประเมินภาษีค่าตอบแทนจากการให้ความยินยอมในการลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงซึ่งเป็นส่วนต่างระหว่างราคาตามมูลค่าที่ตราไว้และราคาตลาดของหุ้นที่มีการลดทุนในวันที่มีการจดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ ภายใต้สมมติฐานที่ว่าหากมีการจดทะเบียนลดทุนแบบเฉพาะเจาะจงในวันที่ 4 พฤษภาคม 2550 ซึ่งราคาตลาดของหุ้นของบริษัทซึ่งทำการซื้อขายอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในวันดังกล่าวเท่ากับ 34.4 บาทต่อหุ้น (ตามมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 2 บาท และอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยที่ 35 บาทต่อ 1 เหรียญสหรัฐ) ยุคคอมอาจต้องเสียภาษีเป็นจำนวนเงินประมาณ 8,249.8 ล้านบาท (ไม่นับรวมเบี้ยปรับและ/หรือเงินเพิ่ม) เหตุดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของยุคคอมและในท้ายที่สุดแล้วอาจส่งผลกระทบต่อบริษัทในอนาคต

1.9 ความเสี่ยงอื่น ๆ

1.9.1 ความเสี่ยงจากภัยพิบัติ

ความเสี่ยงจากภัยพิบัติอาจเกิดขึ้นได้และอาจส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของบริษัท เช่น การระบาดของโรคทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง (SARS) ในเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของปี 2546 ทำให้นักท่องเที่ยวลดน้อยลง และกรณี

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

ภัยจากคลื่นสึนามิในเดือนธันวาคม 2547 ทำให้เสารับส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทได้รับความเสียหายในบางพื้นที่ ถึงแม้ว่าภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิมีผลทำให้รายได้ของบริษัทในส่วนของกาให้บริการโทรศัพท์ข้ามแดนอัตโนมัติลดลงไปบ้าง แต่รายได้ของบริษัทที่เกิดจากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระหว่างประเทศมีอยู่เพียงไม่มาก (รายได้ของบริษัทที่เกิดจากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระหว่างประเทศภายในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2550 มีเพียงร้อยละ 4 ของรายได้ทั้งหมดจากการให้บริการ)

อย่างไรก็ดี เพื่อให้บริษัทสามารถประกอบธุรกิจและให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง บริษัทมีแผนรองรับสำหรับการแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ทางเทคนิค และเพื่อบรรเทาปัญหาเกี่ยวกับโครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัท บริษัทได้จัดเตรียมสถานที่เคลื่อนที่ที่สามารถใช้งานได้แทนสถานีรับส่งสัญญาณในพื้นที่ที่ประสบปัญหา อีกทั้งบริษัทยังได้เข้าทำสัญญาประกันภัยไว้เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับอุปกรณ์โครงข่าย ซึ่งค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับนั้นจะนำมาใช้ซ่อมแซมและ/หรือจัดหาอุปกรณ์ทดแทนสิ่งที่สูญหายหรือเสียหายตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาความร่วมมืองาน นอกจากนี้ บริษัทได้จัดเตรียมระบบสำรองสำหรับการเก็บเงินและจัดเก็บข้อมูลลูกค้าของบริษัทไว้ด้วย โดยบริษัทได้ทำการบันทึกข้อมูลดังกล่าวเข้าสู่ระบบสำรองอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้บริษัทจะได้จัดเตรียมมาตรการรองรับต่าง ๆ ไว้ แต่บริษัทไม่สามารถรับรองได้ว่าธุรกิจของบริษัทจะไม่ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

1.9.2 ความเสี่ยงจากการนำหุ้นเข้าจดทะเบียนทั้งในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสิงคโปร์

(ก) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสิงคโปร์ไม่มีระบบออนไลน์รองรับการซื้อขายหลักทรัพย์ข้ามตลาด

เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสิงคโปร์ไม่มีระบบออนไลน์รองรับการซื้อขายหลักทรัพย์ข้ามตลาด ดังนั้น ผู้ถือหุ้นจะไม่สามารถนำหุ้นที่ฝากไว้ในระบบไร้ใบหุ้นของ TSD ไปซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทันทีโดยระบบออนไลน์ และไม่อาจนำหุ้นที่ฝากไว้ในระบบไร้ใบหุ้นของ CDP ไปทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทันทีโดยระบบออนไลน์เช่นกัน

หากผู้ลงทุนประสงค์ที่จะนำหุ้นที่ฝากไว้ในระบบไร้ใบหุ้นของ CDP ไปทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ลงทุนจะต้องถอนหุ้นออกจากระบบไร้ใบหุ้นของ CDP โดยขอออกเป็นใบหุ้นก่อนที่จะดำเนินการฝากใบหุ้นดังกล่าวเข้าสู่ระบบไร้ใบหุ้นของ TSD ซึ่งบริษัทคาดว่าขั้นตอนดังกล่าวอาจใช้เวลาถึงประมาณ 10-12 วันทำการ โดยในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ลงทุนจะไม่สามารถซื้อขายหุ้นของบริษัทได้ ในทำนองเดียวกัน หากนักลงทุนประสงค์ที่จะนำหุ้นที่ฝากไว้ในระบบไร้ใบหุ้นของ TSD ไปทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสิงคโปร์ ผู้ลงทุนจะต้องถอนหุ้นออกจากระบบไร้ใบหุ้นของ TSD โดยขอออกเป็นใบหุ้นก่อนและมีคำสั่งให้นำฝากใบหุ้นดังกล่าวเข้าสู่ระบบไร้ใบหุ้นของ CDP ซึ่งบริษัทคาดว่าขั้นตอนดังกล่าวอาจใช้เวลาถึงประมาณ 10-15 วันทำการ โดยในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ลงทุนจะไม่สามารถทำการซื้อขายหุ้นของบริษัทได้ (โปรดพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 13.2 – รายละเอียดวิธีการโอนหุ้น) ดังนั้น ผู้ลงทุนที่ถอนหุ้นของบริษัทดังกล่าวอาจมีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาซื้อขายหุ้นในตลาดและการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ กับสกุลเงินบาทที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างนั้น

นอกจากขั้นตอนที่ต้องใช้ระยะเวลาดังกล่าวข้างต้นนี้จะไม่อำนวยความสะดวกให้ผู้ลงทุนทำการโอนย้ายหุ้นหรือซื้อขายหุ้นข้ามตลาดแล้ว หากผู้ลงทุนเป็นนักลงทุนไทย ผู้ลงทุนยังอาจติดประเด็นปัญหาเรื่องสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับของบริษัท เนื่องจากโดยระบบงานนายทะเบียนของบริษัทนั้น บริษัทจะถือว่าหุ้นที่ฝากเข้าสู่ระบบไร้ใบหุ้นของ CDP ในชื่อของ CDP นั้นเป็นหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นต่างด้าว ดังนั้น หาก ณ ขณะที่ผู้ลงทุนไทยประสงค์จะทำการโอนย้ายหุ้น สัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับของบริษัทอยู่ที่ร้อยละ 49 แล้ว ผู้ลงทุนไทยจะไม่สามารถทำการโอนย้ายหุ้นจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อไปซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสิงคโปร์ได้

ข้อ 1 ปัจจัยความเสี่ยง

(ข) การเปลี่ยนแปลงของราคาซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ในระหว่างที่หุ้นที่เสนอขายในครั้งนี้อยู่ไม่เข้าทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นักลงทุนที่ซื้อหุ้นในครั้งนี้อาจไม่สามารถขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จนกว่าจะถึงวันเปิดการซื้อขายเป็นครั้งแรก ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นของบริษัทที่ซื้อขายอยู่แล้วในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอาจปรับตัวลดลงต่ำกว่าราคาของหุ้นในครั้งนี้อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากวันปิดการจองซื้อหุ้นของบริษัทในการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปในครั้งนี้นี้ บริษัทจะดำเนินการนำหุ้นของบริษัทเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยเร็วที่สุด (โดยบริษัทคาดว่าจะสามารถนำหุ้นของบริษัทเข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ภายในเวลา 30 วันนับจากวันที่บริษัทได้รับชำระเงินค่าหุ้นจากการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปในครั้งนี้อย่างแน่นอน)

1.9.3 ผู้ถือหุ้นรายใหญ่อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่าง ๆ ของบริษัท

ในปัจจุบัน เทเลนอร์และ บจ. ไทย เทลโค โฮลดิ้ง ถือหุ้นรวมกันเป็นจำนวนประมาณ 158,482,200 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 34 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท และภายหลังจากการปรับโครงสร้างการถือหุ้นเสร็จสิ้น เทเลนอร์และ บจ. ไทย เทลโค โฮลดิ้ง จะถือหุ้นรวมกันเป็นจำนวนไม่เกิน 1,550,179,437 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 65 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท (ทั้งนี้ บนสมมุติฐานที่ว่าผู้ถือหุ้นของยูคอมทุกรายตอบรับคำเสนอซื้อหุ้นยูคอมของบริษัทซึ่งดำเนินการภายใต้แผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้น) ดังนั้น บุคคลดังกล่าวจะมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่าง ๆ ของบริษัท เช่น การเลือกตั้งบุคคลใดเข้าเป็นกรรมการในคณะกรรมการของบริษัท การอนุมัติข้อมูลทางการเงินประจำปีของบริษัท การประกาศจ่ายเงินปันผล และการตัดสินใจดำเนินการใด ๆ โดยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท โดยบุคคลดังกล่าวยังอาจมีอิทธิพลต่อการบริหารกิจการบริษัทในด้านอื่น รวมทั้งการกำหนดกลยุทธ์ของบริษัทและการดำเนินงานของบริษัท ทั้งนี้ เนื่องจากหุ้นเพียงจำนวนร้อยละ 9 ของหุ้นชำระแล้วของบริษัทภายหลังจากการปรับโครงสร้างการถือหุ้นได้นำมาเสนอขายต่อประชาชนทั่วไปในครั้งนี้อย่างแน่นอน (ไม่นับรวมหุ้นของบริษัทจำนวนร้อยละ 16 ซึ่งปัจจุบันถือโดยผู้ถือหุ้นรายย่อยอื่นผ่าน CDP) ดังนั้น ผู้ลงทุนรวมทั้งผู้ถือหุ้นรายย่อยอื่น ๆ อาจไม่สามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดวามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทจะออกมาในรูปแบบใด รวมถึงอาจไม่สามารถมีอิทธิพลเหนือการตัดสินใจของบุคคลดังกล่าวในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการของบริษัท (เว้นแต่กรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษหรือมีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าว)

1.9.4 ความเสี่ยงจากการที่บริษัทไม่สามารถดำเนินการตามแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทได้สำเร็จ

ความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกบางประการ เช่น เจ้าหนี้ของบริษัทจะต้องไม่คัดค้านต่อการลดทุนโดยเฉพาะเจาะจงของบริษัท ซึ่งโดยขั้นตอนการลดทุนตามกฎหมายนั้น บริษัทจะต้องมีหนังสือแจ้งมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นเรื่องการลดทุนไปยังเจ้าหนี้ของบริษัทที่บริษัททราบและกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ของบริษัทส่งคำคัดค้านมายังบริษัทภายในสองเดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งมตินั้น (ซึ่งบริษัทได้มีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าหนี้ของบริษัทที่บริษัททราบทุกรายครบถ้วนเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2550) หากมีการคัดค้าน บริษัทจะลดทุนมิได้จนกว่าจะได้ชำระหนี้หรือให้ประกันแก่นั้นแล้ว ดังนั้น หากมีเจ้าหนี้คัดค้านการลดทุนโดยเฉพาะเจาะจง และบริษัทไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้หรือไม่สามารถตกลงเรื่องหลักประกันที่จะให้แก่เจ้าหนี้รายดังกล่าวได้ บริษัทก็ไม่สามารถดำเนินการลดทุนตามแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทได้ หากบริษัทไม่สามารถดำเนินการตามแผนการปรับโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทได้สำเร็จ บริษัทก็จะไม่สามารถเพิกถอนหุ้นของยูคอมออกจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ตามกำหนดเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งจะมีผลทำให้หุ้นของทั้งบริษัทและยูคอมเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอันเป็นการขัดกับเงื่อนไขของการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย